

Nr 213.

Av herr **Brännberg m. fl.**, om ändring i vad Kungl. Maj:t föreslagit angående statens bidrag till uppförandet m. m. samt driften av arbetshem.

I statsverkspropositionen femte huvudtiteln, punkt 34. föreslår Kungl. Maj:t att till uppförandet m. m. samt driften av arbetshem ett belopp av 85,000 kronor måtte uppföras i budgeten för året 1927—1928.

Beträffande grunderna för statsbidragets utgående, för driften på arbetshemmen, göres den förändringen att statsbidraget, som nu utgår med 500 kronor pr belagd plats och år sänkes med 50 kronor eller till 450. Som stöd för denna sänkning anför departementchefen, att då statsbidragen till arbetshemmen år 1920 beslutades, fixerades detta till samma belopp som då utgick till hem för fallandesjuka och blinda sinnesslöa. Man ansåg önskvärt säger vidare departementchefen att ej tillmäta statsbidraget för knappt, då det var angeläget att i en snar framtid dessa arbetshem måtte komma till stånd.

Nu anses det lämpligt, och tiden var inne för ändring, när väl landsting och städer som ej deltaga i landsting i stort sett ordnat själva anstaltsbyggandet. Vid dessa anstalters skapande har vederbörande anslagsgivande myndigheter givetvis räknat med att det statsbidrag, som av riksdagen bestämts, skulle äga bestånd. Det torde erinras om att landstingen beträffande arbetshemmen gått fram med mycket stor varsamhet, vilket dock ej hindrar, att de landsting, som i samråd med vederbörande statliga myndigheter uppfört arbetshem, fått ikläda sig stora ekonomiska uppoffringar. Vidare ha särskilt direktionerna vid två av våra största arbetshem träffat avtal med ett flertal landsting och städer om att för vederbörande övertaga den på dem ankommande anstaltsvård av ifrågavarande slag.

Vid dessa avtals träffande, vilka i flesta fall omfatta en tidrymd av 10 år framåt, har man bl. annat lagt till grund de statsbidrag som utgått. Skulle nu riksdagen följa vad Kungl. Maj:t föreslagit, uppstår ett deficit till nackdel för de därav berörda arbetshemmen. En förlust uppstår, som de knappast gjort sig förtjänta av, om man vill taga i betraktande, vilken national-ekonomisk vinst som uppstått därigenom att dessa arbetshem övertagit vården av de till arbetshem dömda från andra län, som ej haft dylika hem. Månget anstaltsbyggande har härigenom förebyggts till fördel för stat och landsting.

Det kan vid ett hastigt påseende synas, som om ett statsbidrag på 500 kronor vore riktigt tilltaget, men man måste taga i betraktande, dels den i regel ringa beläggningen, vilket gör driften onödigt dyrbar och dels det oftast

mycket svårhanterliga klientelet, som kräver säkerhetsåtgärder ifråga om vaktpersonal och dylika anordningar.

Några ekonomiska kalkyler, som kunna giva stöd för våra påståenden äro vi för ej för dagen i tillfälle att förebringa men anhålla vi vördsamt att senare få överlämna sådana till utskottet.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen ville med ändring av vad Kungl. Maj:t i punkt 34, under femte huvudtiteln föreslagit besluta, att statsbidraget till driften vid arbetshemmen måtte utgå med samma belopp som hitills eller 500 kronor pr år och i medeltal belagd plats, samt att anslaget under ifrågavarande punkt måtte höjas från nu 85,000 kronor med 10,000 till 95,000 kronor.

Stockholm den 21 januari 1927.

C. Brännberg.

Arthur Gustafson
i Kasenberg.

Emil Bengtsson.

Oscar N. Olsson.
